

OSSA MANUS – kosti ruky

Kosti ruky zahrnují:

A) OSSA CARPI – osm kostí zápěstních nepravidelného tvaru,

B) OSSA METACARPI – pět kostí záprstních, které patří typologicky k dlouhým kostem,

C) OSSA DIGITORIUM (MANUS) čili PHALANGES – což je 14 článků prstů ruky (dva pro palec a po třech u ostatních prstů),

D) OSSA SESAMOIDEA – drobné kůstky uložené ve šlachách.

OSSA CARPI/OSSA CARPALIA – kosti zápěstí

Jedná se o osm drobných kostí nepravidelného tvaru, které jsou uloženy ve dvou řadách (proximální a distální) a vytvářejí dorzálně konvexní celek, jež se nazývá **carpus** – **zápěstí**.

Proximální řada: (ve směru radioulnárním)

- **os scaphoideum,**
- **os lunatum,**
- **os triquetrum,**
- **os pisiforme**

Distální řada: (ve směru radioulnárním)

- **os trapezium,**
- **os trapezoideum,**
- **os capitatum,**
- **os hamatum** (ve směru radioulnárním)

U
L
N
A

os pisiforme

os triquetrum

os lunatum

os scaphoideum

R
A
D
I
U
S

os pisiforme

os triquetrum

os lunatum

os scaphoideum

U
L
N
A

os hamatum

os capitatum

os trapezoideum

os trapezium

R
A
D
I
U
S

os hamatum

os capitatum

os trapezoideum

os trapezium

Karpální kosti (kosti zápěstí) vybíhají směrem do dlaně radiálně a ulnárně ve dvě vyvýšeniny:

- EMINENTIA CARPI RADIALIS ET
- EMINENTIA CARPI ULNARIS.

Mediálně tuto vyvýšeninu tvoří:

- HAMULUS OSSIS HAMATI – háček na **os hamatum**
- OS PISIFORME.

Laterálně tuto vyvýšeninu tvoří:

- TUBERCULUM OSSIS TRAPEZII – výběžek na **os trapezium**.

Na tyto dvě vyvýšeniny se jako tetiva luku upíná silný vaz:

- RETINACULUM FLEXORUM (LIGAMENTUM CARPI TRANSVERSUM).

Retinaculum flexorum udržuje karpální kosti v obloukovitém postavení a spolu s karpálními kostmi vytváří karpální tunel:

- CANALIS CARPI – jím procházejí do dlaně šlachy flexorů prstů a zápěstí a **nervus medianus**.

KOSTI ZÁPRSTNÍ – OSSA METACARPI

- OSSA METACARPI navazují distálně na **ossa carpi**.

Tento úsek skeletu ruky se nazývá záprstí – METACARPUS. Jedná se o oblast hřbetu ruky a dlaně. Každá metakarpální kost (zjednodušeně nazývaná **metacarpus I. - V.**) má tři hlavní části:

- CAPUT METACARPALE – hlavice na distálním konci,
- CORPUS METACARPALE – střední úsek, štíhlé tělo a
- BASIS METACARPALIS – širší proximální úsek kosti.
- všechny tyto kosti jsou dobře hmatné na dorzální straně ruky,
- **proximální** kloubní ploškou uloženou na bázi (baze = základna, opora) artikulují s distální řadou karpálních kostí,
- **distální** hlavicí s proximálními **phalanges** (články prstů).

OSSA DIGITORUM – KOSTI PRSTŮ RUKY

Na **palci** jsou DVA (chybí **phalanx media**), na ostatních prstech jsou TŘI.

Popis článků prstů:

PHALANX PROXIMALIS (PRIMA) – proximální článek je nejdelší s jamkou pro hlavici **metakarpu** a s distální kladkou pro střední článek,

- PHALANX MEDIA (SECUNDA) – mediální článek je kratší,
 - proximálně má plošku s lištou,
 - distálně je ukončen kladkou pro spojení s distálním článkem.**Palec nemá phalanx media.**
- PHALANX DISTALIS (TERTIA) – distální článek je nejkratší a je zakončen drsnatinou TUBEROSITAS PHALANGIS DISTALIS, která tvoří oporu nehtu, úpon dlouhých ohybačů prstů

Na každém článku se rozeznávají tři hlavní úseky:

- BASIS PHALANGIS – baze článku – širší proximální úsek článku
- CORPUS PHALANGIS – tělo článku – střední štíhlejší část článku
- CAPUT PHALANGIS – hlavice kterou článek distálně končí.

